

**Dirección Xeral de Formación Profesional
Rede de Conservatorios Profesionais de Música e Danza de Galicia**

Modelo MD85PR001

Programación

Centro: CMUS PROFESIONAL DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Materia/disciplina: TROMBÓN PROFESOR: JUAN LUIS NOVO

Curso: 2024/2025

Índice

1	Introdución.....	5
2	Metodoloxía.....	6
3	Atención á diversidade.....	8
4	Temas transversais.....	8
	4.1 Educación en valores.....	9
	4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)....	9
5	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	10
6	Secuenciación do curso.....	10
	6.1 Curso: 1º GRAO ELEMENTAL.....	10
	6.1.1 Obxectivos.....	10
	6.1.2 Contidos.....	11
	6.1.3 Avaliación.....	12
	6.1.4 Medidas de recuperación.....	15
	6.1.5 Recursos didácticos.....	17
	6.2 Curso: 2º GRAO ELEMENTAL.....	19
	6.2.1 Obxectivos.....	19
	6.2.2 Contidos.....	19
	6.2.3 Avaliación.....	20
	6.2.4 Medidas de recuperación.....	24
	6.2.5 Recursos didácticos.....	26
	6.3 Curso: 3º GRAO ELEMENTAL.....	27
	6.3.1 Obxectivos.....	27
	6.3.2 Contidos.....	27
	6.3.3 Avaliación.....	28
	6.3.4 Medidas de recuperación.....	32
	6.3.5 Recursos didácticos.....	34
	6.4 Curso: 4º GRAO ELEMENTAL.....	35
	6.4.1 Obxectivos.....	35
	6.4.2 Contidos.....	36
	6.4.3 Avaliación.....	37
	6.4.4 Medidas de recuperación.....	40
	6.4.5 Recursos didácticos.....	43
	6.5 Curso: 1º GRAO PROFESIONAL.....	44
	6.5.1 Obxectivos.....	44
	6.5.2 Contidos.....	44
	6.5.3 Avaliación.....	45
	6.5.4 Medidas de recuperación.....	49
	6.5.5 Recursos didácticos.....	51
	6.6 Curso: 2º GRAO PROFESIONAL.....	52
	6.6.1 Obxectivos.....	52
	6.6.2 Contidos.....	53

6.6.3	Avaliación.....	53
6.6.4	Medidas de recuperación.....	57
6.6.5	Recursos didácticos.....	59
6.7	Curso: 3º GRAO PROFESIONAL.....	60
6.7.1	Obxectivos.....	60
6.7.2	Contidos.....	61
6.7.3	Avaliación.....	61
6.7.4	Medidas de recuperación.....	65
6.7.5	Recursos didácticos.....	67
6.8	Curso: 4º GRAO PROFESIONAL.....	68
6.8.1	Obxectivos.....	68
6.8.2	Contidos.....	68
6.8.3	Avaliación.....	69
6.8.4	Medidas de recuperación.....	72
6.8.5	Recursos didácticos.....	75
6.9	Curso: 5º GRAO PROFESIONAL.....	76
6.9.1	Obxectivos.....	76
6.9.2	Contidos.....	76
6.9.3	Avaliación.....	77
6.9.4	Medidas de recuperación.....	81
6.9.5	Recursos didácticos.....	84
6.10	Curso: 6º GRAO PROFESIONAL.....	85
6.10.1	Obxectivos.....	85
6.10.2	Contidos.....	85
6.10.3	Avaliación.....	86
6.10.4	Medidas de recuperación.....	89
6.10.5	Recursos didácticos.....	92
7	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica. .	93
8	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento. . .	93
9	ANEXOS.....	95
9.1	Probas de acceso 1º de grao profesional.....	95
9.2	Probas de acceso a outros cursos.....	96
9.2.1	Probas de acceso a 2º, 3º ou 4º de grao elemental.....	96
9.2.2	Probas de acceso a 2º, 3º, 4º, 5º ou 6º curso do Grao Profesional.....	97
9.3	Criterios para a obtención dos premios fin de grao.....	99
9.4	Rúbrica de avaliación continua (avaliacións trimestrais).....	99
9.5	Rúbrica de avaliación puntual (para o caso en que a avaliación continua non sexa posible, para a avaliación extraordinaria e para a ampliación de matrícula).....	100
9.6	Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Profesional.....	102
9.7	Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Elemental.....	103

1 Introducción

Esta programación didáctica ten como principal finalidade a de adaptar e concretar os Obxectivos Xerais de Grao Elemental e Grao Profesional, así coma os específicos da materia de Trombón, propostos pola administración aos diferentes cursos destas ensinanzas, tendo moi presentes as características propias do centro onde se levará á práctica, así coma do ámbito xeográfico, sociolóxico e cultural onde este se enmarca. Para elo indícanse en cada un dos cursos unha relación de contidos, recursos e criterios de avaliación, ademais dunhas pautas en canto a súa secuenciación temporal orientadas á consecución dos obxectivos propostos, e os criterios e ferramentas para a súa avaliación.

O conservatorio conta cunha media de 500 alumnos/as. Nel conviven alumnos de características socioculturais e socioeconómicas moi distintas, temos por un lado o alumnado maioritariamente da cidade e do contorno mais próximo con un nivel sociocultural e económico moi variado que buscan no conservatorio unha formación musical complementaria aos seus estudos xerais. Por outro lado temos alumnado dun contorno mais afastado, procedente de escolas de música de lugares como Arca, Valga, Silleda, Vedra, Teo, Rianxo, etc., con unhas inquedanzas distintas e moitas veces con un interese por completar os estudos profesionais e seguir cos estudos superiores de música, e nalgúns casos con un esforzo moito maior en canto a desprazamento. Aínda existe unha variable mais, Santiago de Compostela conta con un campus universitario que atrae alumnado procedente de outros conservatorios de Galicia que queren compatibilizar os seus estudos universitarios coa finalización dos estudos profesionais de música no Centro. Na materia de Trombón, esta realidade tan ariade vívese dun xeito normalizado e cun ambiente produtivo e cooperativo. O número total de alumnado, en continuo crecemento así o contempla. A previsión de alumnado é entorno a 20, sendo o total de horas lectivas adicado ao ensino dda materia.

- Marco legal

A normativa e os documentos legais que regulan as ensinanzas de música en Galicia e que se tiveron en conta para a elaboración desta programación didáctica pódense consultar na web da Consellería de Educación edu.xunta.gal. Enlace: [Normativa das ensinanzas de música](#)

- Plans de reforzo

Coa finalidade de traballar na mellora das posibles carencias e dificultades do alumnado que así o precise, o profesorado disporá, cando sexa posible, dun tempo adicado a actividades de reforzo dentro do seu horario. Nestes casos informarase ás

familias e o profesorado recollerá no caderno de aula tanto as carencias detectadas, os contidos que se abordarán, como as ferramentas empregadas dentro da aula de reforzo.

2 Metodoloxía

Con carácter xeral primarase os máis produtivos, como son a resolución de problemas por parte do alumnado ou o descubrimento guiado, nos que se busca unha maior implicación do mesmo no proceso de ensinanza-aprendizaxe. Os estilos máis directivos, coma a asignación de tarefas, tamén serán utilizados en función da área tratada, a natureza dos contidos, a dificultade dos mesmos e o grao de consecución dos obxectivos relacionados.

Procurarase, se fose necesario, que cada alumno e alumna tomase conciencia da importancia das tarefas recomendadas para a súa realización na casa, xa que se fai imprescindible para a súa correcta evolución dentro das ensinanzas musicais.

Do mesmo xeito, reforzarase en todo momento a motivación do alumnado, o que facilitará a mellora do seu rendemento e a adquisición duns correctos hábitos de estudo, entre outros aspectos.

- Principios metodolóxicos xerais:

- Actividade e participación: daremos ao alumnado un papel activo no seu aprendizaxe (investigación, descubrimento guiado, resolución de problemas), o dos seus compañeiros e compañeiras (ensinanza mutua, traballo en grupos cooperativos) e a avaliación dos mesmos (autoavaliación e coavaliación).

- Motivación e autoestima: no comezo e final das sesións procuraremos realizar unha explicación ou reflexión que leve ao alumnado a unha maior implicación no proceso de ensinanza-aprendizaxe. Reforzaremos positivamente as actitudes e execucións correctas, orientaremos as que non o sexan mediante distintos mecanismos de realimentación nas que poidan apreciar a súa mellora, desenvolvendo así a súa autoestima.

- Aprendizaxe significativo: de acordo coa concepción constructivista da aprendizaxe partiremos dos coñecementos previos sobre os contidos da materia (avaliación inicial) e as relacións entre eles e os doutras materias (interdisciplinariedade), ténndoos en conta á hora de trazar un camiño (temporalización) e unhas estratexias apropiadas co fin de acadar os obxectivos previstos.

- Principios de globalización: o tratamento dos contidos obxecto da aprendizaxe estruturarase de forma interrelacionada dentro de cada curso e entre os diferentes cursos (tratamento en espiral dos contidos) afondando no seu desenvolvemento respecto aos cursos precedentes e respectando así a evolución do alumnado e a súa aprendizaxe.
- Personalización e atención á diversidade: para o deseño desta PD tívose en conta a heteroxeneidade do alumnado de cada grupo - clase. Nesta mesma liña, adaptarase a actuación docente en función dos diferentes ritmos de traballo e aprendizaxe do alumnado (traballos por grupos de nivel, actividades de reforzo desenvolvidas en paralelo á sesión tipo, actividades de ampliación, uso de estratexias analíticas).
- Interacción: fomentarase a interacción positiva entre todos os participantes do proceso de aprendizaxe: alumnado - alumnado (traballo en grupo, ensinanza mutua, coavaliación), alumnado - profesorado (debate, descubrimento guiado, análise de resultados, reflexións, reforzos) e procuraremos a implicación das familias no proceso educativo (acción tutorial).

- Principios metodolóxicos específicos da materia:

Distribución temporal e progresiva dos obxectivos e contidos de xeito que se produza unha aprendizaxe sumativa. Nas sesións de clase, con carácter xeral isto concretarase no reparto do tempo en dous bloques:

- **Bloque 1:** adicada a exercitación e mellora da técnica de base mediante exercicios de respiración, coa finalidade de potenciar a capacidade pulmonar e columna de aire; notas sostidas, para acadar a máxima calidade do son e a mellora da afinación; e práctica de escalas e arpejos, que axuden a obter o afianzamento nas posicións das notas, axilidade técnica, e a máxima extensión sonora que sexa posible.
- **Bloque 2:** centrada na correcta aplicación e dominio dos aspectos técnicos e interpretativos no repertorio da Trombón mediante exercicios e estudos que melloren a axilidade na lectura, o axuste métrico ; traballo de obras do repertorio característico do instrumento para a mellora da afinación, calidade do son, matices, fraseo, musicalidade e calquera outro aspecto a ter en conta na mellora da calidade da interpretación.
- **A actividade**, partindo do principio de que as cousas se aprenden facéndoas, trátase de primar os contidos procedimentais sobre os outros.
- **A creatividade**, de forma que o alumno se introduza mediante a práctica na improvisación, a través de elaborar exercicios propios adecuados ao tema que esteamos a tratar ou cadencia propia dun concerto.
- **A unidade de teoría e práctica**, a través da investigación persoal por parte do docente, a audición comparada, o grupo de traballo.
- **A atención personalizada**, pola dedicación exclusiva que leva.

- Deseño de **actividades de reforzo** para o alumno que o necesite.
- A **socialización**, a interpretación supón un elevado nivel de interacción entre o alumnado, o piano acompañante, o grupo... de ahí a dependencia para poder obter resultados aceptables e á vez o respecto por unhas normas de conduta e cara ás directrices impartidas pola dirección.
- A **interdisciplinaridade**, a importancia da relación entre os contidos das distintas materias dun mesmo curso.
- A **globalización**, relacionando os coñecementos do alumno tanto no réxime xeral como no seu quefacer cotián ou outras clases.
- A **educación en valores**, a través do respecto aos demais músicos, respecto á puntualidade, educación pola paz, o medio ambiente, ou a igualdade.
- **Contorna socio cultural**, aproveitando as oportunidades que a sociedade ofrece como concertos, conferencias, bandas de música, fonoteca, hemeroteca, etc.

3 Atención á diversidade

As medidas que se levarán a cabo para a atención á diversidade atópanse detalladas no Plan de atención á diversidade do centro, dispoñible na páxina súa páxina web. [Enlace](#)

4 Temas transversais

Os contidos transversais son esencialmente actitudinais, responden a problemas e realidades directamente relacionados coa vida cotiá de actualidade no ámbito social e que pola súa trascendencia demandan un tratamento educativo. Tomando como referencia o Decreto que establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia establécense os seguintes elementos transversais:

- A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o desprendemento e a educación cívica e constitucional traballarase en todas as materias, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias de cada etapa.
- Fomentarase o desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.

- Evitaranse os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Fomentarase a participación do alumnado en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- No ámbito da educación e a seguridade viaria, promoveranse accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, coa finalidade de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros/as e condutores/as de bicicletas ou vehículos a motor, respecten as normas e os sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

4.1 Educación en valores

A clase individual de instrumento permite que a relación profesor-alumnado sexa directa, o cal aumenta en certo sentido a influencia do primeiro sobre o segundo. Será importante a supervisión constante do comportamento do alumnado en temas tales como a igualdade de xénero, tolerancia coas diferencias, respecto cara os compañeiros, comportamento cívico e sensibilidade cara a cultura en xeral.

4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

A aplicación da tecnoloxía da información e comunicación (TIC) e as Novas Tecnoloxías levounos a unha nova revolución, permitindo un crecemento enorme, evolución e perfeccionamento do proceso creativo musical. Non obstante, faise necesario regulalas e, seguindo a normativa do noso centro, establecemos o seguinte regulamento:

- Non se permite o uso de teléfonos móbiles, así coma calquera outro dispositivo electrónico equiparable, dentro das aulas, agás nos casos en que o profesor ou profesora o autorice e sexa con fins didácticos.
- Non se permite o uso na aula ou fora dela de ningún programa ou aplicación informática que recopile ou faga uso de calquera dato do alumnado (datos persoais, datos de avaliación e seguimento) agás CENTROSNET, e a súas aplicacións para dispositivos móbiles, ou calquera outro establecido e/ou autorizado pola consellería.
- Poderanse utilizar outros programas ou aplicacións informáticas que non recopile nin faga uso de calquera dato do alumnado (metrónomo, afinador, etc.).
- Para o uso de calquera outro programa ou aplicación informática do que non se faga mención na programación didáctica correspondente ou recopile ou faga uso de algún dato de carácter persoal ou referente ao seguimento ou avaliación do alumnado, deberase pedir autorización expresa a cada alumnado ou alumna, ou aos seus titores legais, de ser o caso.

- No caso de que o profesorado ou o alumnado precisen facer uso do móbil ou de calquera outro dispositivo electrónico semellante nas aulas por algún motivo de forza maior e xustificable, deberá pedirse autorización á Dirección do Centro.

5 Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Fomentarase a asistencia do alumnado a concertos, cursos, clases de reforzo, conferencias, etc. que xurdan tanto dentro coma fora do centro, sobre todo das relacionadas ou que poidan ser de interese para a materia.

Así mesmo intentarase, na medida do posible, participar nas actividades organizadas polo Centro, tanto audicións ou concertos públicos coma calquera outra actividade de promoción das ensinanzas que poida ser de proveito para o alumnado.

En calquera caso as actividades complementarias e extraescolares que organice o Centro, ou nas que participe activamente, relacionadas ou non con esta materia, serán definidas ao comezo de cada curso dentro do Programa de Actividades Culturais e de Promoción das Ensinanzas.

6 Secuenciación do curso

6.1 Curso: 1º GRAO ELEMENTAL

6.1.1 Obxectivos

- a. Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b. Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c. Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- d. Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e. Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ao nivel.
- f. Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.1.2 Contidos

1. Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
2. Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
3. Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro de Do3 a Do 4
4. Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
5. Principios básicos de dixitación no rexistro programado para este nivel.
6. Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións.
7. Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p e mf
8. Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas. Neste nivel serán intervalos de 2ª M e m ligado e picado.
9. Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado, no caso de ser necesario.
10. Adestramento permanente e progresivo da memoria.
11. Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
12. Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
13. Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.), para chegar a unha interpretación consciente e non simplemente intuitiva.

14. Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
15. Práctica de conxunto para favorecer a escoita, o ritmo e o timbre dos compañeiros e de un mesmo.

6.1.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderá consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
2. Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
3. Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
4. Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
5. Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
6. Interpretar en público, ao menos unha peza de concerto, entre as obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
7. Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.
8. Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
9. Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE

10. Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
11. Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co profesor.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

- a) Superar os criterios de avaliación indicados coma mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse coma superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado coma mínimo esixible.
- b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha **avaliación inicial** na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO: dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpejos

(mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.

SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.1.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, segundo corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

1. 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente.
(Mínimo esixible)
2. 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.
(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
3. 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos.
(embocadura, posición corporal, respiración)
4. 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
5. 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.

- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpexos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.1.5 Recursos didácticos

En canto aos recursos que imos necesitar para o desenvolvemento normal das clases, citamos os seguintes:

- Recursos de aula: mesa, cadeiras suficientes, útiles de escritura, lousa con pentagramas, atrís suficientes , metrónomo, afinador, equipo de música, espello de corpo enteiro. Un piano acústico ou eléctrico e os instrumentos de metal precisos para o bo desenvolvemento das clases. En algún momento puntual tamén se precisará dos recursos do centro (minidisc, cámara de vídeo, reprodutor de vídeo, internet...).
- Biblioteca de aula cos libros de estudo, exercicios e obras necesarias. Para poder gardar os materiais necesitaremos un armario-andel.
- Cada alumno achegará o seu instrumento e accesorios de limpeza, así como os libros de estudos e exercicios.

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Práctica dos primeiros sons coa boquilla, relacionando co son do Trombón	Coñecemento sobre a sucesión e posición correctas do instrumento	Práctica da flexibilidade básica: intervalos de 2ª M e m.
--	--	---

Práctica de escalas: Do M e Sib Mayor	Práctica da escala cromática de Do3 a Do 4	Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.
---------------------------------------	--	--

Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración.

MÉTODOS DE ESTUDIO (Secuenciado de maneira personalizada)

Look, Listen and Learn 1:
lecciones 1 a 10

J Arbans Iniciacion

Aprende tocando o Trombón.
Peter Wastall (unidades 1-12
coas pezas de concerto)

Quiero tocar el trombón
iniciación

Estudos primarios para
Trombón, libro

80 estudos progresivos

Cesar Miguel Martin

S. Hering

6.2 Curso: 2º GRAO ELEMENTAL

6.2.1 Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ao nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.2.2 Contidos

1. Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
2. Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
3. Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro de La1 a Re 2
4. Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
5. Principios básicos de dixitación no rexistro programado para este nivel.
6. Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións: notas ligadas e picadas (sons curtos e sons tenutos tamén).
7. Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p, mf, f, cresc e dim.
8. Desenvolvemento da flexibilidade dos labios, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas. Neste nivel serán intervalos de 2ª M e m, e de 3ª M e m ligado e picado.
9. Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado.
10. Adestramento permanente e progresivo da memoria.
11. Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
12. Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
13. Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.)
14. Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
15. Práctica de conxunto nas colectivas para favorecer a escoita dos compañeiros e de un mesmo dentro do grupo.

6.2.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderá consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
2. Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
3. Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
4. Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
5. Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
6. Interpretar en público, ao menos unha peza de concerto, entre as obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
7. Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.
8. Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
9. Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
10. Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
11. Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co profesor.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

- a) Superar os criterios de avaliación indicados coma mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse coma superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado coma mínimo esixible.
- b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha **avaliación inicial** na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

1. 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
2. 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
3. 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
4. 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- **SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN:** calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.2.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

1. 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente.
(Mínimo esixible)
2. 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.
(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)

3. 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)
4. 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
5. 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpexos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

1. 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
2. 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras. (mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
3. 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
4. 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
5. 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpexos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)

6. 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.2.5 Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

Práctica de sons longos como traballo determinante na produción dun bo son.

Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento

Práctica da flexibilidade básica: intervalos de 2ª M e m.

Práctica de escalas: Do M, Fa M, Sol M, SibM e Re M, coas súas relativas menores, e ademais da práctica da memoria.

Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.

Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo profesor

MÉTODOS DE ESTUDO (secuenciado de maneira personalizada)

Look, Listen and Learn 1:
lecciones 1 a 10

J Arbans Iniciación

Aprende tocando o Trombón.
Peter Wastall (unidades 1-12
coas pezas de concerto)

Quiero tocar el trombón
iniciación

Estudios primarios para
Trombón, libro

80 estudios progresivos

Cesar Miguel Martin

S. Hering

6.3 Curso: 3º GRAO ELEMENTAL

6.3.1 Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corrixir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.
- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ao nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.3.2 Contidos

1. Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
2. Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
3. Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro de La1 a Re2
4. Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
5. Principios básicos de dixitación no rexistro programado para este nivel.
6. Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións.
7. Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p e mf, f, cresc e dim.

8. Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas. Neste nivel serán intervalos de 2ª M e m, e de 3ª M e m ligado e picado. ligado e picado.
9. Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado, no caso de ser necesario.
10. Adestramento permanente e progresivo da memoria.
11. Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
12. Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.
13. Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.), para chegar a unha interpretación consciente e non simplemente intuitiva.
14. Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
15. Práctica de conxunto para favorecer a escoita, o ritmo e o timbre dos compañeiros e de un mesmo.

6.3.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderá consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
2. Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
3. Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
4. Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.

5. Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
6. Interpretar en público, ao menos unha peza de concerto, entre as obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
7. Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.
8. Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.
9. Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
10. Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
11. Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co profesor.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

- a) Superar os criterios de avaliación indicados coma mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse coma superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado coma mínimo esixible.
- b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha **avaliación inicial** na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos

e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudio individual e interpretación correcta das obras na aula.

b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade

c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.

d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpxos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.

Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.

Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- a) **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- b) **SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN:** calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.3.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha maior mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente.
(Mínimo esixible)
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.
(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos.
(embocadura, posición corporal, respiración)
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.

- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.

- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>

- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.3.5 Recursos didácticos

En canto aos recursos que imos necesitar para o desenvolvemento normal das clases, citamos os seguintes:

- Recursos de aula: mesa, cadeiras suficientes, útiles de escritura, lousa con pentagramas, atrís suficientes , metrónomo, afinador, equipo de música, espello de corpo enteiro. Un piano acústico ou eléctrico e os instrumentos de metal precisos para o bo desenvolvemento das clases. En algún momento puntual tamén se precisará dos recursos do centro (minidisc, cámara de vídeo, reprodutor de vídeo, internet...).
- Biblioteca de aula cos libros de estudo, exercicios e obras necesarias. Para poder gardar os materiais necesitaremos un armario-andel.

Cada alumno achegará o seu instrumento e accesorios de limpeza, así como os libros de estudos e exercicios.

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Práctica de sons longos como traballo determinante na produción dun bo son.	Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
Práctica da flexibilidade básica: intervalos de 3ª e 4ª M e m.	Práctica de escalas: Do M, Fa M, Sol M, Sib M, Re M, Mi b M e La M coas súas relativas menores, e ademais da práctica da memoria.
Práctica da escala cromática de Sol 1 a Mi-Fa 3	Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.
Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo profesor	Práctica de exercicios propostos polo profesor

MÉTODOS DE ESTUDO (secuenciado de maneira personalizada)

Look, Listen and Learn 1:
lecciones 1 a 10

J Arbans Iniciacion

Aprende tocando o Trombón.
Peter Wastall (coas pezas de
concerto)

Quiero tocar el trombón
iniciación

Estudios primarios para
Trombón, libro

80 estudios progresivos

Cesar Miguel Martin

S. Hering

6.4 Curso: 4º GRAO ELEMENTAL

6.4.1 Obxectivos

- a) Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- b) Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son, adecuándonos ó nivel do alumnado.
- c) Saber utilizar con precisión os reflexos necesarios para corraxir automaticamente a afinación das notas e a calidade do son, acorde co nivel que estamos.

- d) Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- e) Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora adecuándose ao nivel.
- f) Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

6.4.2 Contidos

1. Práctica da relaxación e da respiración para o desenvolvemento da capacidade pulmonar, ademais dunha correcta posición corporal para unha adecuada iniciación instrumental.
2. Fortalecemento dos músculos faciais, mediante exercicios propostos polo profesor.
3. Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa para a obtención dunha boa calidade de son no rexistro de Do3 a Do 4
4. Estudos de emisión do son, relacionado cunha correcta embocadura e unha boa respiración.
5. Principios básicos de dixitación no rexistro programado para este nivel.
6. Práctica das articulacións, traballando escalas e intervalos con diferentes articulacións.
7. Traballo da dinámica, comezando a diferenciar os matices: p e mf
8. Desenvolvemento da flexibilidade dos beizos, coa práctica de intervalos ligados e con posicións fixas. Neste nivel serán intervalos de 2ª M e m ligado e picado.
9. Estudo da boquilla con exercicios propostos polo profesor, adecuados ás características do alumnado, no caso de ser necesario.
10. Adestramento permanente e progresivo da memoria.
11. Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
12. Lectura á vista de obras ou fragmentos sinxelos.

13. Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos seus niveis (motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc.), para chegar a unha interpretación consciente e non simplemente intuitiva.
14. Selección progresiva canto ao grao de dificultade de exercicios, estudos e obras de repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e técnica do alumnado.
15. Práctica de conxunto para favorecer a escoita, o ritmo e o timbre dos compañeiros e de un mesmo.

6.4.3 Avaliación

A avaliación terá carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que será resultado da aplicación dos criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que esta programación estará publicada na web do centro e o alumnado e as familias poderá consultar toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo do proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1. Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.
2. Memorizar e interpretar textos musicais empregando a medida, a afinación, a articulación e o fraseo adecuados ao seu contido.
3. Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
4. Describir logo dunha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
5. Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
6. Interpretar en público, ao menos unha peza de concerto, entre as obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
7. Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar, ao mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos ou das voces.
8. Interpretar pezas con outros compañeiros demostrando interese e compañeirismo seguindo as indicacións traballadas en clase.

9. Presentar o traballo diario semanal proposto cun nivel de estudio aceptable.
CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
10. Presentar as escalas programadas para o curso tanto as maiores como as menores dentro do rexistro traballado. CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE
11. Presentar unha actitude de compañeirismo e boa predisposición á hora de tocar en grupo ou no momento da sesión co profesor.

Mínimos esixibles

Para acadar unha cualificación positiva na materia é necesario:

- a) Superar os criterios de avaliación indicados coma mínimos esixibles no apartado anterior. Consideraranse coma superados cada un destes criterios cando na rúbrica de avaliación correspondente se acade o valor indicado coma mínimo esixible.
- b) Obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 na aplicación de todos os criterios de avaliación do curso, aplicación que se fará mediante a rúbrica correspondente (ver anexos).

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha **avaliación inicial** na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudio individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- a) **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpejos

(mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.

- b) SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.4.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).

- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.4.5 Recursos didácticos

En canto aos recursos que imos necesitar para o desenvolvemento normal das clases, citamos os seguintes:

- Recursos de aula: mesa, cadeiras suficientes, útiles de escritura, lousa con pentagramas, atrís suficientes , metrónomo, afinador, equipo de música, espello de corpo enteiro. Un piano acústico ou eléctrico e os instrumentos de metal precisos para o bo desenvolvemento das clases. En algún momento puntual tamén se precisará dos recursos do centro (minidisc, cámara de vídeo, reprodutor de vídeo, internet...).
- Biblioteca de aula cos libros de estudo, exercicios e obras necesarias. Para poder gardar os materiais necesitaremos un armario-andel.

Cada alumno achegará o seu instrumento e accesorios de limpeza, así como os libros de estudos e exercicios.

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Práctica de sons longos como traballo determinante na produción dun bo son.	Coñecemento sobre a suxeición e posición correctas do instrumento
Práctica da flexibilidade básica: intervalos de 3ª e 4ª M e m.	Práctica de escalas: todas as tonalidades maiores e menores, ademais da práctica da memoria.
Práctica de exercicios simples encamiñados á respiración propostos polo profesor	Práctica de ritmos e melodías improvisadas individuais e en grupo.

Práctica de exercicios propostos polo profesor

MÉTODOS DE ESTUDIO (secuenciado de maneira personalizada)

Look, Listen and Learn 1:
lecciones 1 a 10

80 estudos progresivos

S. Hering

J Arbans (Iniciacion)

Aprende tocando o Trombón.
Peter Wastall (unidades 1-12
coas pezas de concerto)

Quiero tocar el trombón
iniciación

Cesar Miguel Martin

OBRAS DE ESTUDIO CON ACOMPAÑAMENTO DE PIANO (unha por trimestre)

- Sonata nº 1.....J.E.Galliard
- Andante et Allegro .....J. G. Ropartz
- Sonata N 1 .....Benedetto Marcello
- Fantasia para trombón .....C. Curnow

6.5 Curso: 1º GRAO PROFESIONAL

6.5.1 Obxectivos

O ensino do Trombón no primeiro curso do Grao Profesional LOE, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade da Trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental
- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel

- d) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- e) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- f) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.5.2 Contidos

1. Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Do grave- La agudo)
2. Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol - La b - La, con exercicios propostos polo profesor.
3. Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación.
4. Coñecemento progresivo do repertorio trompístico solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
5. Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
6. Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
7. Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son
8. Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudio diario.
9. Perfeccionamento **da lectura a primeira vista**
10. Práctica de conxunto

6.5.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo

propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

1) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.

2) Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

3) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

4) Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.

5) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

6) Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.

7) Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

8) Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.

9) Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.

Mínimos esixibles

1º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre como mínimo ata o 50%.
Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

2º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

3º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha avaliación inicial na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audicións e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- a) **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- b) **SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN:** calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.5.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)

- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.

- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.5.5 Recursos didácticos

En canto aos recursos que imos necesitar para o desenvolvemento normal das clases, citamos os seguintes:

- Recursos de aula: mesa, cadeiras suficientes, útiles de escritura, lousa con pentagramas, atrás suficientes , metrónomo, afinador, equipo de música, espello de corpo enteiro. Un piano acústico ou eléctrico e os instrumentos de metal precisos para o bo desenvolvemento das clases. En algún momento puntual tamén se precisará dos recursos do centro (minidisc, cámara de vídeo, reprodutor de vídeo, internet...).
- Biblioteca de aula cos libros de estudo, exercicios e obras necesarias. Para poder gardar os materiais necesitaremos un armario-andel.

Cada alumno achegará o seu instrumento e accesorios de limpeza, así como os libros de estudos e exercicios.

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL:

Escalas maiores e menores ata catro alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.	Intervalos de 4ª, 5ª e 6ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o Lucien Thevet ou exercicios propostos polo profesor.
Estudo do rexistro grave a través de cromatismos entre o Fa grave e o Do grave, coa Trombón en Fa, e axudándonos da sordina bouché para o afianzamento dos músculos	Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o mi e o do.

faciais.

Exercicios de transporte para Trombón en Mib e Trombón en Re   Traballo con exercicios propostos polo profesor, e escollidos nos libros Tecni-cor, de Daniel Bourgue (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO (secuenciado de maneira personalizada)

- Metodo para trombon de Arbans
- 10 caprichos de Michel Bleger
- Estudios de legato de M. Bordony
- Estudios de F. Picherau
- Segundo volumen de Laffose.

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- Sonata nº 1.....J.E.Galliard
- Andante et Allegro .....J. G. Ropartz
- Sonata N 1 .....Benedetto Marcello
- Concierto para trombon de E. Sachse
- Romanza de C.M. Weber

REPERTORIO ORQUESTAL

Orchester probenspiel, trombone repertoire, unbrigded (thompson edition)...

6.6 Curso: 2º GRAO PROFESIONAL

6.6.1 Obxectivos

O ensino da Trombón no segundo curso do grao profesional LOE, terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade da Trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel

- d) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- e) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- f) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.6.2 Contidos

- 1) Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Do grave- La agudo)
- 2) Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol - La b - La, con exercicios propostos polo profesor.
- 3) Estudio da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación
- 4) Coñecemento progresivo do repertorio trompístico solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- 5) Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
- 6) Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- 7) Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son.
- 8) Práctica de conxunto

6.6.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- 1) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- 2) Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- 3) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- 4) Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- 5) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- 6) Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- 7) Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- 8) Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- 9) Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.

Mínimos esixibles

1º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre como mínimo ata o 50%.
Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

2º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

3º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha avaliación inicial na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO: dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpxos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.6.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpxos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.

- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a. 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)
- b. 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra. (embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c. 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)
- d. 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e. 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade, dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.

- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpexos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.
- g) A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.6.5 Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Escalas maiores e menores ata cinco alteracións , cos seus arpexos, en diferentes articulacións e tempos.

Intervalos de 4ª, 5ª, 6ª e 7ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o Lucien Thevet ou exercicios propostos polo profesor.

Estudo do rexistro grave a través de cromatismos entre o Fa grave e o Do central, coa Trombón en Fa, e axudándonos da sordina bouché para o afianzamento dos músculos faciais.

Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o do central e o re da cuarta liña

Exercicios de transporte para Trombón en Mib e Trombón en Re

Traballo con exercicios propostos polo profesor, e escollidos nos libros Tecni-cor, de Daniel Bourgue (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO: (secuenciado de maneira personalizada)

- Metodo para trombon de Arbans
- 10 caprichos de Michel Bleger
- Estudios de legato de M. Bordony
- Estudios de F. Picherau
- Segundo volumen de Laffose.

OBRAS DE ESTUDO (coma mínimo, unha por trimestre)

- Sonata N 1 .....Benedetto Marcello
- Concierto para trombon ..... E. Sachse
- Romance1.....C.M. Weber
- Sonatina de Bernad Hummel

REPERTORIO ORQUESTAL

Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo profesor, e extraídos de libros tales coma: orchester probenspiel, trombone repertoire, unbrigded (thompson edition)

6.7 Curso: 3º GRAO PROFESIONAL

6.7.1 Obxectivos

O ensino da Trombón no segundo curso do grao elemental LOE. terá como obxectivo contribuir a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade da Trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel
- d) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- e) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- f) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.7.2 Contidos

- 1) Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Sib grave- Sib agudo)
- 2) Estudio do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol - La - Sib, con exercicios propostos polo profesor.
- 3) Estudio da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación

- 4) Coñecemento progresivo do repertorio trompístico solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
- 5) Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
- 6) Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
- 7) Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son
- 8) Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
- 9) Perfeccionamento da lectura a primeira vista.
- 10) Perfeccionamiento da práctica do transporte.
- 11) Práctica de conxunto

6.7.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- 1) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- 2) Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- 3) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- 4) Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- 5) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- 6) Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- 7) Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

8) Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.

9) Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.

Mínimos esixibles

1º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

2º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

3º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha avaliación inicial na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.
- b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes ferramentas para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.

A cualificación final da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO: dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e

arpexos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.

- SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.7.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpexos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.

- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.

- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.

- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>

- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).

- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.7.5 Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Escalas maiores e menores ata seis alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.

Intervalos de 4ª, 5ª, 6ª, 7ª e 8ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o Lucien Thevet ou exercicios propostos polo profesor

Estudo do rexistro grave a través de cromatismos entre o Fa grave e o Do central, coa Trombón en Fa, e axudándonos da sordina bouché para o afianzamento dos músculos faciais.

Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o do central - mi cuarto espazo

Exercicios de transporte para Trombón en Mi, Mib, Re e Do.

Traballo con exercicios propostos polo profesor, e escollidos nos libros Tecni-cor, de Daniel Bourgue (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO: (secuenciado de maneira personalizada)

- Metodo para trombón de Arbans
- 10 caprichos de Michel Bleger
- Estudios de legato de M. Bordony
- Estudios de F. Picherau
- Segundo volumen de Laffose.

OBRAS DE ESTUDO: (coma mínimo, unha por trimestre)

- Ballade de E. Bozza.
- Concerto de Rimsky Korsakov
- Morceau symphonique de Alexander Guilmant.
- Concierto para trombon de E. Sachse
- Romanza de C.M. Weber
- Sonatina de Bernad Hummel

REPERTORIO ORQUESTAL

Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo profesor, e extraídos de libros tales coma: orchester probenspiel, trombone repertoire, unbrigded (thompson edition)

6.8 Curso: 4º GRAO PROFESIONAL

6.8.1 Obxectivos

O ensino do Trombón no segundo curso do grao elemental LOE. terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade da Trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel
- d) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- e) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- f) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.

6.8.2 Contidos

1. Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Sib grave- Sib agudo)
2. Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: Sol - La - Sib, con exercicios propostos polo profesor.
3. Estudio da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación
4. Coñecemento progresivo do repertorio solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
5. Iniciación ó estudio do dobre picado, e o seu bo uso.
6. Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
7. Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son
8. Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
9. Perfeccionamento da lectura a primeira vista E
10. Perfeccionamiento da práctica do transporte.
11. Práctica de conxunto

6.8.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- 1) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- 2) Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- 3) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- 4) Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- 5) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- 6) Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- 7) Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- 8) Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- 9) Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.

Mínimos esixibles

1º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

2º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

3º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha avaliación inicial na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.

b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes ferramentas para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.

- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.

- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun caderno de seguimento do alumnado co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das rúbricas correspondentes.

A cualificación final da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.
- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha proba que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpejos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- b) **SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN:** calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.8.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de

asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a)** 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)
- b)** 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c)** 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)
- d)** 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e)** 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade , dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a)** 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b)** 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c)** 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d)** 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e)** 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)
- f)** 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.8.5 Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Escalas maiores e menores ata sete alteracións , cos seus arpejos, en diferentes articulacións e tempos.

Intervalos de 6ª a 9ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e coa axuda de libros como o Lucien Thevet ou exercicios propostos polo profesor.

Estudo do rexistro grave a través de cromatismos entre o Fa grave-Re grave e o Do central, coa Trombón en Fa, e axudándonos da sordina bouché para o afianzamento dos músculos faciais.

Traballo dos trinos de labio nun rexistro comprendido entre o do central e o re da cuarta liña

Traballo con exercicios propostos polo profesor, e escollidos nos libros Tecni-cor, de Daniel Bourgue (flexibilidade, staccato, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO: (secuenciado de maneira personalizada)

- Metodo para trombón de Arbans
- 10 caprichos de Michel Bleger
- Estudios de legato de M. Bordony
- Estudios de F. Picherau
- Segundo volumen de Laffose.

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre ao menos)

- Ballade de E. Bozza.
- Concerto de Rimsky Korsakov
- Morceau symphonique de Alexander Guilmant
- Romanze de Alex Jorgenssen
- Andante eta Allegro de J. Ed. Barat

REPERTORIO ORQUESTAL

Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestais propostos polo profesor, e extraídos de libros tales coma: orchester probespiel, trombone repertoire, unbrigded (thompson edition)

6.9 Curso: 5º GRAO PROFESIONAL

6.9.1 Obxectivos

O ensino da Trombón no quinto curso do grao profesional LOE, terá como obxectivo contribuir a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade da Trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- a) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- b) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel
- c) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- d) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- e) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.
- f) Acadar unha madurez de criterio autónomo para escoller a mellor interpretación propia, ademais de ter ben sentada unha boa base técnica que permita chegar con boas garantías ó final do grao profesional.

6.9.2 Contidos

1. Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Fa grave Pedal- Do agudo)
2. Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: La - Sib- Si- Do, con exercicios propostos polo profesor.
3. Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación
4. Coñecemento progresivo do repertorio trompístico solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
5. Estudio do dobre e triple picado.

6. Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
7. Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son
8. Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
9. Perfeccionamento da lectura a primeira vista
10. Perfeccionamiento da práctica do transporte.
11. Práctica de Conxunto.

6.9.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- 1) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- 2) Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- 3) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

- 4) Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- 5) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- 6) Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- 7) Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- 8) Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- 9) Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.

Mínimos esixibles

1º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

2º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

3º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha avaliación inicial na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.

b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.

- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpexos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpexos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- a) **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpexos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- b) **SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN:** calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.9.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións

parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a)** 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)
- b)** 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c)** 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)

- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade, dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)

- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro , flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.9.5 Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Intervalos de 6ª a 10ª maiores e menores, ligado e picado., a traballar de memoria e

Tódalas escalas maiores e menores, en diferentes articulacións e tempos.

profesor, e escollidos nos libros Tecni-cor, de Daniel Bourgue (flexibilidade, staccatto, sincronismo e articulación)

MÉTODOS DE ESTUDO: (secuenciado de maneira personalizada)

- Metodo para trombon de Arbans
- 10 caprichos de Michel Bleger
- Estudios de legato de M. Bordony
- Estudios de F. Picherau
- Tercer volumen de Laffose.

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre)

- Sonata de Sulek
- Sonata de P. Hindemith
- Concertino de F. David
- Concerto de L Grondal

- Ballade de E. Bozza.
- Concerto de Rimsky Korsakov
- Morceau symphonique de Alexander Guilmant.
- Romance de A Jorgensen

REPERTORIO ORQUESTAL

Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo profesor, e extraídos de libros tales coma: orchester probespiel, trombone repertoire unbridged (thompson edition)

6.10 Curso: 6º GRAO PROFESIONAL

6.10.1 Obxectivos

O ensino da Trombón no sexto curso do grao profesional LOE, terá como obxectivo contribuir a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- a) Mellorar progresivamente a técnica e a sonoridade da Trombón dentro do nivel esixido neste ciclo
- b) Aplicar progresivamente os coñecementos musicais adquiridos para unha correcta interpretación instrumental.
- c) Interpretar obras de diversas épocas e estilos cunha dificultade progresiva e adecuada ó nivel
- d) Participar en actividades musicais de conxunto con grupos e formacións variadas que se poidan formar.
- e) Coñecer progresivamente os criterios interpretativos do propio instrumento en cada período musical, aplicándoos ó estudio do repertorio proposto.
- f) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento, así como un bo uso da memoria á hora de interpretar.
- g) Acadar unha madurez de criterio autónomo para escoller a mellor interpretación propia, ademais de ter ben sentada unha boa base técnica que permita chegar con boas garantías ó final do grao profesional.

6.10.2 Contidos

1. Perfeccionamento progresivo da velocidade co instrumento no rexistro esixido neste ciclo (Fa grave Pedal- Do agudo)
2. Estudo do rexistro agudo proposto para este ciclo: La - Sib- Si- Do, con exercicios propostos polo profesor.
3. Estudo da ornamentación con estudos e obras axeitadas, con especial atención ós trinos e grupetos, e a súa boa entoación e articulación

4. Coñecemento progresivo do repertorio trompístico solista con obras axeitadas para este ciclo, e audicións comentadas de diferentes versións da mesma obra.
5. Estudo e utilización do dobre e triple picado.
6. Perfeccionamento no fraseo musical nas obras e estudos coidando os elementos máis importantes: expresión, dinámicas, cor sonoro, carácter, etc... e concienciando ó alumno da adquisición dun criterio persoal diferenciado dun criterio global de calidade.
7. Adquisición progresiva no rexistro traballado da igualdade e calidade do son
8. Utilización da memoria musical na interpretación de obras, estudos e técnica, así como no estudo diario.
9. Perfeccionamento da lectura a primeira vista
10. Perfeccionamiento da práctica do transporte.
11. Práctica de conxunto

6.10.3 Avaliación

Para proceder á avaliación do alumnado o profesor contará co caderno de clase e a observación diaria da evolución.

A avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse pois procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

Dita avaliación será en todo caso obxectiva, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, transparente, xa que se aplicarán os criterios de avaliación e cualificación contidos nesta programación didáctica, e accesible, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza - aprendizaxe.

Criterios de avaliación

- 1) Empregar o esforzo muscular e a respiración axeitada para a execución instrumental.
- 2) Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- 3) Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

- 4) Interpretar obras dos distintos estilos e épocas como solista e en grupo.
- 5) Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes.
- 6) Mostrar autonomía na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- 7) Presentar en público programas axeitados ó nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- 8) Descubrir e razoar os trazos característicos das obras escoitadas en audicións de concertos en directo ou de gravacións.
- 9) Ler a primeira vista fragmentos musicais acorde ó nivel.

Mínimos esixibles

1º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre como mínimo ata o 50%.
Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

2º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

3º trimestre

Completar o programa de leccións e escalas proposto para o trimestre, como mínimo ata o 50%.

Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes para a práctica da Trombón, e presentes en todo o trimestre como son: a relaxación e respiración, o son, a articulación, a afinación e o rexistro.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Realizarase unha avaliación inicial na primeira sesión de clase. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

a) Análise do grao de consecución dos obxectivos do curso anterior, especialmente no referente a esta materia.

b) Coñecemento personalizado das características do alumnado e da súa situación persoal, familiar e emocional que facilite a planificación docente e o desenvolvemento da acción tutorial.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados. O profesorado valerase das seguintes **ferramentas** para a avaliación do alumnado:

- Observación directa e seguimento en cada unha das sesións de clase, tanto do grao de estudo e dominio do repertorio, coma do grao de participación e actitude fronte a materia, coma dos demais aspectos que se indiquen nos criterios de avaliación e cualificación.
- Grao de participación nas audicións, actividades, cursos, concertos organizados na materia.
- Probas puntuais de nivel.

Dada a importancia que a observación directa e do seguimento continuo do alumnado dentro das ferramentas de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos nun **caderno de seguimento do alumnado** co fin de dar trazabilidade, transparencia e accesibilidade en todo momento á avaliación do alumnado.

Así mesmo, a aplicación dos criterios de cualificación en cada unha das avaliacións do alumnado realizarase mediante o uso das **rúbricas** correspondentes.

A **cualificación final** da materia será a media ponderada das tres cualificacións parciais axustada ás seguintes porcentaxes: 1º trimestre 30%, 2º trimestre 30% e terceiro trimestre 40%.>

Considerarase que a materia está superada cando a cualificación final da mesma sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Criterios de cualificación

- a) 30% Estudo individual e interpretación correcta das obras programadas. O 50% desta nota virá dada pola participación nas audición e concertos programados. No caso de non participar nas audicións por algunha causa allea ó alumno/a, o 100% da nota será para o estudo individual e interpretación correcta das obras na aula.
- b) 30% Estudo individual e interpretación correcta dos estudos programados. Mínimo esixible. Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade
- c) 20% Actitude e compromiso fronte á materia. Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos; calidade e regularidade no estudo autónomo.

- d) 20% Técnica: posición corporal, flexibilidade, control da columna de aire. dominio das escalas e arpxos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible).

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios para a concesión de ampliación de matrícula están regulados nas Normas de Organización e Funcionamento do centro (NOF), a disposición da comunidade educativa na páxina web.

Para conceder a ampliación de matrícula é necesario que o alumnado teña superado todos os obxectivos sinalados para o curso que estea realizando. Ademais deberá de demostrar un grao de madurez e sensibilidade acorde co curso ao que pretenda promocionar.

Para tal fin realizarase unha **proba** que consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpxos, a elección do profesorado.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.

Os **criterios de cualificación** da proba son os seguintes:

- a) **DOMINIO TÉCNICO DO INSTRUMENTO:** dominio da técnica de base no relativo á posición corporal, respiración, embocadura e articulación; dominio das escalas e arpxos (mínimo esixible); dominio dos exercicios propostos (mínimo esixible). 50% da cualificación.
- b) **SON, MUSICALIDADE E EXPRESIÓN:** calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade; dominio das obras do repertorio proposto (mínimo esixible). 50% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente publicada nesta programación (ver anexos).

Esta proba valorarase do 1 ao 10 sendo necesaria unha cualificación de 5 puntos para superala.

6.10.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para o alumnado que non supere algunha das avaliacións parciais do presente curso realizarase un plan de traballo específico establecendo as actividades de reforzo e de avaliación que se consideren necesarias en relación cos aspectos que precisen de mellora. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos das avaliacións

parciais que tivera pendentes estas consideraranse superadas, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

No caso do alumnado que teña a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo específico tendo en conta os puntos que necesiten dunha mais grande mellora, principalmente naqueles que se consideren contidos mínimos necesarios para superar o curso. No momento no que o alumno ou alumna domine os contidos do curso que tivera pendente este consideraranse superado, e así se fará constar no caderno de seguimento do alumnado.

Procedementos de avaliación nos casos en que a avaliación continua non é posible

Como se indica anteriormente, o procedemento xeral de avaliación é o da avaliación continua pero, se o profesor ou profesora da materia considera que non ten os datos necesarios para avaliar ao alumnado de xeito continuo por mor das faltas de asistencia reiteradas deberá convocalo para unha proba na semana de exames previa a todas as sesións de avaliación. Neste caso o alumno ou alumna será convocado para dita proba con alomenos unha semana de antelación.

Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas nos mínimos esixibles de cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para trimestre e/ou curso, según corresponda, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.
- Parte D) Lectura a primeira vista dun fragmento musical coas dificultades técnicas apropiadas ao curso actual.

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a)** 20% Interpretar a obra de acordo cos criterios do estilo correspondente. (Mínimo esixible)
- b)** 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación da obra.(embocadura, posición corporal, respiración. Mínimo esixible)
- c)** 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos. (embocadura, posición corporal, respiración)

- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 25% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade, dinámicas e articulación adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

A non asistencia á proba será cualificada coa nota mínima (1) na sesión de avaliación correspondente.

Proba extraordinaria de avaliación (para materias con cualificación negativa)

Aquel alumnado que non superara a materia na convocatoria ordinaria do curso disporá dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma (no mes de xuño). Nela deberán demostrar o dominio sobre os contidos do curso correspondente para poder aprobar a materia.

A proba consistirá en:

- Parte A) Interpretación dalgunhas escalas e/ou arpejos, a elección do profesorado, e á velocidade e cas características indicadas para cada curso.
- Parte B) Interpretación dalgúns dos exercicios indicados para o curso, a elección do profesorado.
- Parte C) Interpretación individual de todas ou parte das obras programadas para o curso, a elección do profesorado. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba.>
- Parte D) Lectura a primeira vista

Os criterios de cualificación da proba son os seguintes:

- a) 20% Interpretar as obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- b) 20% Amosar a calidade técnica necesaria para a interpretación das obras.(mínimo esixible). Posición corporal, respiración, embocadura.
- c) 30% Amosar a calidade técnica suficiente para a interpretación dos estudos (mínimo esixible).
- d) 5% Amosar unha facilidade de lectura acorde ao nivel na proba de primeira vista.
- e) 5% Coñecemento e correcta interpretación das escalas e arpejos, coas respectivas articulacións, programadas no curso.(mínimo esixible)

- f) 20% Amosar no conxunto da proba un son, control da afinación, dominio do rexistro, flexibilidade, articulación e dinámicas adecuados ao curso no que está matriculado o alumno/a.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante rúbrica correspondente (ver anexos).

Para a realización desta proba o profesorado da materia poderá requirir unicamente os exercicios e repertorio que considere non dominados durante o curso e así o fará constar no informe de avaliación negativa correspondente. En caso contrario o alumnado deberá presentar para a proba todo o repertorio e exercicios indicados para curso.

6.10.5 Recursos didácticos

EXERCICIOS DE TÉCNICA XERAL

Tódalas escalas maiores e menores, en diferentes articulacións e tempos.

Estudo do rexistro grave a través de cromatismos

MÉTODOS DE ESTUDO: (secuenciado de maneira personalizada)

- Metodo para trombon de Arbans.
- 10 caprichos de Michel Bleger
- Estudios de legato de M. Bordony
- Estudios de F. Picherau.
- Segundo y terceiro volumen de Laffose.

OBRAS DE ESTUDO: (como mínimo, unha por trimestre a traballar)

- Sonata de Sulek
- Sonata de P. Hindemith
- Concertino de F. David
- Concerto de L Grondal

REPERTORIO ORQUESTAL

Ademais dos estudos e obras a preparar, tamén se traballarán pasaxes orquestrais propostos polo profesor, e extraídos de libros tales coma: orchester probenspiel, trombone repertoire, unbrigded (thompson edition).

7 Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

---

A aplicación da programación didáctica será supervisada de maneira constante por parte do profesorado da especialidade, rexistrando o seu grao de cumprimento e eficacia, e as posibles incidencias ou desviacións na planificación da mesma.

Nas reunións do departamento didáctico de Vento Metal deixarase constancia deste seguimento así coma de calquera outra incidencia a ter en conta para a súa avaliación, revisión e mellora.

8 Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

---

Sen perxuízo de calquera outra medida que se estableza para a avaliación e mellora continua do sistema educativo e das ensinanzas musicais por parte da administración educativa competente, cada departamento didáctico realizará ao remate do período lectivo unha memoria final do curso. Nesta memoria farase constar o seguimento realizado sobre cada unha das materias, un análise do grao de consecución, resultados obtidos e demais incidencias salientables, e indicaranse as posibles modificacións e propostas de mellora de cara a vindeiros cursos con respecto a esta programación didáctica, así coma sobre o funcionamento e actividades do departamento didáctico.

En canto a autoavaliación do departamento:

- a) Reparto de enquisas entre o alumnado con cuestión coma o seu nivel de satisfacción coa materia e o seu nivel de comprensión da mesma.
- b) Estadísticas comparativas dos resultados entre diferentes alumnos, incluíndo distintos anos e profesores.

En base ós resultados destas actividades, implementaranse as medidas correctoras oportunas.

9 ANEXOS

9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

A proba instrumental consistirá na interpretación de tres obras de libre elección, que poderán ser escollidas entre as programadas neste documento para o 4º curso de grao elemental ou ser outras dunha dificultade semellante, pero en todo caso deberán cumprir os seguintes requisitos:

- Unha das tres obras deberá ser interpretada de memoria.
- Unha das tres obras terá que ser de música de cámara (podendo ser unha formación solista con piano), é dicir, non se deberán presentar tres obras para instrumento solo sen acompañamento.
- Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran, polo que os/as aspirantes, no caso de que o centro non o facilite deberán dispor do seu pianista acompañante.>

Repertorio orientativo

Fantasia para trombon.....	C Curnow
Trombonaria	C. Saint- Saëns
M. Bordoni.....	E.Bozza
Rochut Estudios melodicos	A.Cook
Unha das 6 pezas melódicas para Trombón	Ch. Gounod
Andante eta Allegro.....	G Ropatz

Contidos

Os indicados nesta programación para ao 4º curso de grao elemental.

Criterios de avaliación e cualificación

a) REPERTORIO (20%):

- dificultade e defensa do repertorio presentado.
- Interpretación de memoria.

b) DOMINIO TÉCNICO: dominio da técnica de base (posición corporal, respiración, embocadura e articulación); destreza técnica amosada no repertorio. 40% da cualificación.

c) DOMINIO SONORO E DA INTERPRETACIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo, expresividade e conexión co acompañamento. 40% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente (ver anexos)

9.2 Probas de acceso a outros cursos

9.2.1 Probas de acceso a 2º, 3º ou 4º de grao elemental

A proba instrumental consistirá na interpretación de dúas obras de libre elección, e dun exercicio de lectura a primeira vista, que poderán ser escollidas entre as programadas no indicado nesta programación para o curso anterior ao que se pretende acceder, ou ser outras dunha dificultade semellante a elección do/da aspirante.

Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran, polo que os/as aspirantes deberán dispor do seu pianista acompañante.

Repertorio orientativo

2º GE:

- Unidade 8 do libro “Aprende tocando la Trombón” de P. Wastall
- “Aprende tocando la Trombón” de P. Wastall pezas de concerto para as unidades 1-8

3º GE

Paseo .....Derek Hide (P. Wastall. “Pezas de concerto “)
Aria .....A.Grety (Peter Wastall. “Pezas de concerto”)

4º GE

Sarabande .....M.Poot
3 Easy solos for trombone .....V. Brightmore

Contidos

Os indicados nesta programación para o curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

Criterios de avaliación e cualificación

a) REPERTORIO (20%):

- dificultade e defensa do repertorio presentado.
- Interpretación de memoria.

b) DOMINIO TÉCNICO: dominio da técnica de base (posición corporal, respiración, embocadura e articulación); destreza técnica amosada no repertorio. 40% da cualificación.

- c) DOMINIO SONORO E DA INTERPRETACIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo, expresividade e conexión co acompañamento. Dominio da interpretación do exercicio proposto para lectura a 1ª vista. 40% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente (ver anexos). O grao de esixencia en canto á consecución dos criterios de avaliación e cualificación indicados anteriormente irá en relación ao curso ao que o/a aspirante pretenda acceder.

9.2.2 Probas de acceso a 2º, 3º, 4º, 5º ou 6º curso do Grao Profesional

A proba instrumental consistirá na interpretación de tres obras de libre elección, que poderán ser escollidas entre as indicadas nesta programación para o curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder, ou ser outras dunha dificultade semellante, a elección do/da aspirante, pero que en todo caso deberán cumprir os seguintes requisitos:

- Unha das tres obras deberá ser interpretada de memoria.
- Unha das tres obras terá que ser de música de cámara (podendo ser unha formación solista con piano), é dicir, non se deberán presentar tres obras para instrumento solo sen acompañamento.
- Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran, polo que os/as aspirantes deberán dispor do seu pianista acompañante.

Repertorio Orientativo

2º GP

Andante eta Allegro.....G. Ropart
 Romance .....Weber
 Estudios 1- 10.....C. Saint-Saëns

3º GP

Andante eta Allegro.....G. Ropart
 Romance .....Weber
 Cavatina .....C. Saint-Saëns

4º GP

Cavatina .....C. Saint-Saëns
 Romance .....A Jorguensen

5º GP

Ballade.....Bozza
 Concerto .....F. David

Contidos

Os indicados nesta programación para o curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

Criterios de avaliación e cualificación

a) REPERTORIO (20%):

- dificultade e defensa do repertorio presentado.
- Interpretación de memoria.

b) DOMINIO TÉCNICO: dominio da técnica de base (posición corporal, respiración, embocadura e articulación); destreza técnica amosada no repertorio. 40% da cualificación.

c) DOMINIO SONORO E DA INTERPRETACIÓN: calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros; calidade na interpretación, dinámica, fraseo, expresividade e conexión co acompañamento. Dominio da interpretación do exercicio proposto para lectura a 1ª vista. 40% da cualificación.

A aplicación dos criterios de cualificación farase mediante a rúbrica correspondente (ver anexos). O grao de esixencia en canto á consecución dos criterios de avaliación e cualificación indicados anteriormente irá en relación ao curso ao que o/a aspirante pretenda acceder.

9.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

Segundo a Orde do 10 de marzo de 2009, polo que se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honor e premio de fin de grao para as ensinanzas de música e danza, o premio fin de grao concederase ao alumnado que cumpra os dous seguintes requisitos:

- Rematar os estudos profesionais de música cunha cualificación media de 8, polo menos, no último curso.
- Superar a proba anual correspondente ao final do curso, que deberá ser de carácter práctico e será valorada por un tribunal constituído para tal fin.

Os criterios valorativos para a obtención do premio fin de grao establecidos pola Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro son comúns para todas as especialidades e pódense consultar no centro ou na súa páxina web.

9.4 Rúbrica de avaliación continua (avaliacións trimestrais)

CRITERIOS / VALOR	0 puntos	0,25 puntos	0,5 puntos	0,75 puntos	1 puntos	1,25 puntos	
Actitude fronte a materia 25%	Participación activa nas clases e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos Calidade no estudo autónomo	Non amosa ningún interese nas clases nin as correccións e/ou indicacións do docente	Apenas amosa interese nas clases. Non soe atender as correccións e/ou indicacións do docente	Amosa escaso interese nas clases. Presta certa atención ao docente nas súas indicacións e correccións pero non se esforza en seguilas	Amosa interese nas clases. Presta atención as indicacións e correccións aínda que non se esforza demasiado en seguilas. Soe realizar os exercicios e tarefas propostas cada semana. A calidade no estudo é boa.	Amosa interese nas clases. Presta atención as indicacións e correccións e esforzase en seguilas. Realiza as tarefas e exercicios propostos sempre ou case sempre. A calidade dos mesmos é boa ou moi boa.	Sempre amosa interese nas clases. Presta moita atención as indicacións e esforzase en seguilas en todo momento. Sempre realiza os exercicios e tarefas propostas. Prepara moi ben cada clase e a calidade no estudo autónomo é excelente.
Técnica 37,5%	 dominio da técnica de base: posición corporal, respiración, embocadura e articulación	Presenta defectos graves na posición corporal, respiración e xestión do aire, e na embocadura e articulación. Non se aprecia melloría nestes aspectos.	Presenta importantes defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación. Apenas se aprecia melloría nestes aspectos.	Presenta defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación. Apréciase certa melloría nestes aspectos.	Aprécianse leves defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou embocadura e articulación. Hai unha clara melloría nestes aspectos.	A posición corporal, respiración e xestión do aire, embocadura e articulación son correctas. Apréciase clara melloría nestes aspectos.	Presenta unha perfecta posición corporal, respiración e xestión do aire, así coma unha embocadura e articulación correctas e sen defectos reseñables. Apréciase evolución positiva nestes aspectos.
	 dominio das escalas e arpxos CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE	Non domina ningunha das escalas e arpxos indicados na PD ou faino unha velocidade moi inferior á establecida.	Domina so algunhas das escalas e arpxos establecidos na PD á velocidade próxima á establecida.	Domina a maioría das escalas e arpxos indicados na programación á velocidade axeitada ou próxima á establecida. VALOR MÍNIMO ESIXIBLE	Domina as escalas e arpxos, aínda que algunha delas a velocidade inferior a indicada na programación.	Domina as escalas e arpxos á velocidade indicada na programación.	Domina todas as escalas e arpxos a velocidade superior á indicada na programación.
	 dominio dos exercicios propostos CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE	So domina a metade ou menos dos exercicios propostos e faino coa mínima corrección técnica e velocidade moi inferior á indicada	So domina unha parte dos exercicios propostos cunha mínima corrección e velocidade inferior á indicada	Domina boa parte dos exercicios indicados na DP pero non todos, e moitos deles con dificultade e/ou velocidade reducida VALOR MÍNIMO ESIXIBLE	Domina os exercicios propostos, aínda que con certa dificultade e/ou velocidade reducida nalgún caso	Domina todos os exercicios propostos con corrección e velocidade axeitada	Domina os exercicios propostos, mesmo algún mais dos indicados na PD, con total corrección e velocidade axeitada
Son, musicalidade e expresión 37,5%	Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros	Presenta defectos graves no son e afinación, falta de flexibilidade e dominio dos rexistros. Non se aprecia melloría nestes aspectos.	Presenta defectos no son e afinación, certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros. Apréciase pouca melloría nestes aspectos.	Presenta defectos no son e afinación, certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros. Apréciase certa melloría nestes aspectos.	Ten un son correcto. Hai algunha dificultade no control da afinación, dos rexistros e da flexibilidade pero apréciase melloría nestes aspectos.	Ten bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade axeitada ao nivel. Presenta unha boa evolución nestes aspectos.	Ten moi bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade excelente. Presenta unha moi boa evolución nestes aspectos.
	Calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade	A calidade interpretativa é moi deficiente, sen ningún dominio da dinámica, fraseo e expresividade. Non se aprecia melloría nestes aspectos.	A calidade interpretativa é deficiente, con defectos e/ou falta de control no uso da dinámica, fraseo e expresividade. Apréciase pouca melloría nestes aspectos.	A calidade interpretativa presenta certos defectos, apréciase certa falta de control no uso da dinámica, fraseo e expresividade. Apréciase certa melloría nestes aspectos.	Ten unha calidade interpretativa correcta. Hai algunha dificultade no control da dinámica, fraseo e expresividade pero apréciase melloría nestes aspectos.	Apréciase unha calidade interpretativa boa, con dominio da dinámica, fraseo e expresividade. Presenta ademais unha boa evolución nestes aspectos.	A calidade interpretativa é excelente, con dominio da dinámica, fraseo e expresividade. A evolución nestes aspectos é moi boa.
	 dominio das obras propostas CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE	Non é capaz de tocar a/as obra/s planificadas nin sequera parcialmente e/ou a unha velocidade reducida.	Non é capaz de tocar a/as obra/s planificadas. Unicamente pode facelo parcialmente (fragmentos, movementos) a unha velocidade reducida e/ou con certos erros e defectos na execución.	Pode tocar a/as obra/s planificadas pero a unha velocidade inferior á indicada e/ou con numerosos erros e defectos na execución da mesma. VALOR MÍNIMO ESIXIBLE	Defende correctamente a/as obra/s planificadas a unha velocidade axeitada ou próxima á indicada pero con certos erros e/ou defectos na execución da mesma.	Defende correctamente a/as obra/s planificadas a unha velocidade axeitada sen apenas erros e/ou defectos na execución da mesma.	Defende a/as obra/s planificadas de maneira brillante a unha velocidade axeitada e sen erros e/ou defectos na execución da mesma.

Observacións:

Cualificación:

9.5 Rúbrica de avaliación puntual (para o caso en que a avaliación continua non sexa posible, para a avaliación extraordinaria e para a ampliación de matrícula)

CRITERIOS / VALOR		0 puntos	0,33 puntos	0,67 puntos	1 puntos	1,33 puntos	1,67 puntos
Dominio técnico 50%	Dominio da técnica de base: posición corporal, respiración, embocadura e articulación	Presenta defectos graves na posición corporal, respiración e xestión do aire, e na embocadura e articulación.	Presenta importantes defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación.	Non presenta importantes defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, pero si na embocadura e articulación.	Aprécianse leves defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou embocadura e articulación.	A posición corporal, respiración e xestión do aire, embocadura e articulación son correctas.	Presenta unha perfecta posición corporal, respiración e xestión do aire, así coma unha embocadura e articulación correctas e sen defectos reseñables.
	Dominio das escalas e arpxos CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE	Non domina ningunha das escalas e arpxos indicados na PD ou faino unha velocidade moi inferior á establecida.	Domina so algunhas das escalas e arpxos establecidos na PD á velocidade próxima á establecida.	Domina a maioría das escalas e arpxos indicados na programación á velocidade axeitada ou próxima á establecida. VALOR MÍNIMO ESIXIBLE	Domina as escalas e arpxos, aínda que algunha delas a velocidade inferior a indicada na programación.	Domina as escalas e arpxos á velocidade indicada na programación.	Domina todas as escalas e arpxos a velocidade superior á indicada na programación.
	Dominio dos exercicios propostos CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE	So domina a metade ou menos dos exercicios propostos e faino coa mínima corrección técnica e velocidade moi inferior á indicada	So domina unha parte dos exercicios propostos cunha mínima corrección e velocidade inferior á indicada	Domina boa parte dos exercicios indicados na DP pero non todos, e moitos deles con dificultade e/ou velocidade reducida VALOR MÍNIMO ESIXIBLE	Domina os exercicios propostos, aínda que con certa dificultade e/ou velocidade reducida nalgún caso	Domina todos os exercicios propostos con corrección e velocidade axeitada	Domina os exercicios propostos, mesmo algún mais dos indicados na PD, con total corrección e velocidade axeitada
Son, musicalidade e expresión 50%	Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros	Presenta defectos graves no son e afinación, falta de flexibilidade e dominio dos rexistros.	Presenta defectos no son e afinación, certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros.	Presenta algunha carencia no son e afinación, ou certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros.	Ten un son correcto. Hai algunha dificultade no control da afinación, dos rexistros e da flexibilidade.	Ten bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade axeitada ao nivel.	Ten moi bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade excelente.
	Calidade na interpretación, dinámica, fraseo e expresividade	A calidade interpretativa é moi deficiente, sen ningún dominio da dinámica, fraseo e expresividade.	A calidade interpretativa é deficiente, con defectos e/ou falta de control no uso da dinámica, fraseo e expresividade.	A calidade interpretativa presenta certos defectos, apréciase certa falta de control no uso da dinámica, fraseo e expresividade.	Ten unha calidade interpretativa correcta. Hai algunha dificultade no control da dinámica, fraseo e expresividade.	Apréciase unha calidade interpretativa boa, con dominio da dinámica, fraseo e expresividade.	A calidade interpretativa é excelente, con dominio da dinámica, fraseo e expresividade.
	Dominio das obras propostas CRITERIO MÍNIMO ESIXIBLE	Non é capaz de tocar a/as obra/s planificadas nin sequera parcialmente e/ou a unha velocidade reducida.	Non é capaz de tocar a/as obra/s planificadas. Unicamente pode facelo parcialmente (fragmentos, movementos) a unha velocidade reducida e/ou con certos erros e defectos na execución.	Pode tocar a/as obra/s planificadas pero a unha velocidade inferior á indicada e/ou con numerosos erros e defectos na execución da mesma. VALOR MÍNIMO ESIXIBLE	Defende correctamente a/as obra/s planificadas a unha velocidade axeitada ou próxima á indicada pero con certos erros e/ou defectos na execución da mesma.	Defende correctamente a/as obra/s planificadas a unha velocidade axeitada sen apenas erros e/ou defectos na execución da mesma.	Defende a/as obra/s planificadas de maneira brillante a unha velocidade axeitada e sen erros e/ou defectos na execución da mesma.

Observacións:

Cualificación:

9.6 Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Profesional

CRITERIOS / VALOR		0 puntos	0,4 puntos	0,8 puntos	1,2 puntos	1,6 puntos	2 puntos
Repertorio 20%	Dificultade e defensa do repertorio presentado	As obras son de baixa dificultade e non as defende con soltura	As obras son de baixa dificultade e deféndeseas con certa soltura	As obras son de baixa dificultade e deféndeseas de xeito brillante, ou as obras son de dificultade acorde ao nivel non as defende axeitadamente	As obras son de dificultade acorde ao nivel e deféndeseas axeitadamente	As obras son de dificultade acorde ao nivel e deféndeseas de xeito brillante, ou son de gran dificultade e deféndeseas axeitadamente	As obras son de gran dificultade e deféndeseas de xeito brillante
	Toca de memoria	Non toca de memoria	Toca de memoria pero comete erros sen saber continuar	Toca de memoria comete erros pero sabe continuar pasado unos compases	Toca de memoria, comete erros e continua enseguida	Toca de memoria sen cometer erros	Toca de memoria o repertorio con expresividade
Dominio técnico 40%	Dominio da técnica de base: posición corporal, respiración, embocadura e articulación	Presenta defectos graves na posición corporal, respiración e xestión do aire, e na embocadura e articulación.	Presenta importantes defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación.	Presenta algunha carencia na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación.	Aprécianse leves defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou embocadura e articulación.	A posición corporal, respiración e xestión do aire, embocadura e articulación son correctas.	Presenta unha perfecta posición corporal, respiración e xestión do aire, así coma unha embocadura e articulación correctas e sen defectos.
	Destreza técnica amosada no repertorio	Amosa unha total ausencia de dominio da articulación e dixitación, así coma numerosos erros nas pasaxes de certa dificultade técnica.	Amosa certa falta de dominio da articulación e dixitación, así coma numerosos erros nas pasaxes de certa dificultade técnica.	Apréciase algunha dificultade no dominio da articulación e dixitación do repertorio, e algúns erros nas pasaxes de mais dificultade técnica.	Domina a articulación e dixitación do repertorio presentado. Aprécianse algúns erros nas pasaxes de mais dificultade técnica.	Domina a articulación e dixitación do repertorio presentado, así coma as pasaxes de certa dificultade técnica.	Domina brillantemente a articulación e dixitación do repertorio presentado, e amosa control absoluto de todas as pasaxes de certa dificultade técnica.
Dominio sonoro e da interpretación 40%	Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros	Presenta defectos graves no son e afinación, falta de flexibilidade e dominio dos rexistros.	Presenta defectos no son e afinación, certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros.	Presenta algunha carencia no son e afinación, ou certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros.	Ten un son correcto, aínda que con algunha dificultade no control da afinación, dos rexistros e da flexibilidade	Ten bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade axeitada ao nivel.	Ten moi bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade excelente.
	Calidade na interpretación, dinámica, fraseo, expresividade e conexión co acompañamento	A calidade interpretativa é moi deficiente, sen ningún dominio da dinámica, fraseo e expresividade. Non se aprecia conexión co acompañamento.	A calidade interpretativa é deficiente, con defectos e/ou falta de control no uso da dinámica, fraseo e expresividade. Apréciase pouca conexión co acompañamento.	A calidade interpretativa presenta certos defectos, apréciase certa falta de control no uso da dinámica, fraseo e expresividade. Apréciase certa conexión co acompañamento.	Ten unha calidade interpretativa correcta. Hai algunha dificultade no control da dinámica, fraseo e expresividade pero apréciase conexión e coñecemento da parte acompañante.	Apréciase unha calidade interpretativa boa, con dominio da dinámica, fraseo e expresividade. Presenta ademais unha boa conexión e coñecemento da parte acompañante.	A calidade interpretativa é excelente, con dominio da dinámica, fraseo e expresividade, así coma total coñecemento e conexión coa parte acompañante.

Observacións:

Cualificación:

9.7 Rúbrica de avaliación para as probas de acceso a calquera curso de Grao Elemental

CRITERIOS / VALOR		0 puntos	0,4 puntos	0,8 puntos	1,2 puntos	1,6 puntos	2 puntos
Repertorio 20%	Dificultade e defensa do repertorio presentado	As obras son de baixa dificultade e non as defende con soltura	As obras son de baixa dificultade e deféndeas con certa soltura	As obras son de baixa dificultade e deféndeas de xeito brillante, ou as obras son de dificultade acorde ao nivel non as defende axeitadamente	As obras son de dificultade acorde ao nivel e deféndeas axeitadamente	As obras son de dificultade acorde ao nivel e defendeas de xeito brillante, ou son de gran dificultade e defendeas axeitadamente	As obras son de gran dificultade e defendeas de xeito brillante
	Toca de memoria	Non toca de memoria	Toca de memoria pero comete erros sen saber continuar	Toca de memoria comete erros pero sabe continuar pasado unos compases	Toca de memoria, comete erros e continua enseguida	Toca de memoria sen cometer erros	Toca de memoria o repertorio con expresividade
Dominio técnico 40%	Dominio da técnica de base: posición corporal, respiración, embocadura e articulación	Presenta defectos graves na posición corporal, respiración e xestión do aire, e na embocadura e articulación.	Presenta importantes defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación.	Presenta algunha carencia na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou na embocadura e articulación.	Aprécianse leves defectos na posición corporal, respiración e xestión do aire, e/ou embocadura e articulación.	A posición corporal, respiración e xestión do aire, embocadura e articulación son correctas.	Presenta unha perfecta posición corporal, respiración e xestión do aire, así coma unha embocadura e articulación correctas e sen defectos.
	Destreza técnica amosada no repertorio	Amosa unha total ausencia de dominio da articulación e dixitación, así coma numerosos erros nas pasaxes de certa dificultade técnica.	Amosa certa falta de dominio da articulación e dixitación, así coma numerosos erros nas pasaxes de certa dificultade técnica.	Apréciase algunha dificultade no dominio da articulación e dixitación do repertorio, e algúns erros nas pasaxes de maior dificultade técnica.	Domina a articulación e dixitación do repertorio presentado. Aprécianse algúns erros nas pasaxes de maior dificultade técnica.	Domina a articulación e dixitación do repertorio presentado, así coma as pasaxes de certa dificultade técnica.	Domina brillantemente a articulación e dixitación do repertorio presentado, e amosa control absoluto de todas as pasaxes de certa dificultade técnica.
Dominio sonoro e 1ª vista 40%	Calidade do son, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros	Presenta defectos graves no son e afinación, falta de flexibilidade e dominio dos rexistros.	Presenta defectos no son e afinación, certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros.	Presenta algunha carencia no son e afinación, ou certa dificultade na flexibilidade e/ou dominio dos rexistros.	Ten un son correcto, aínda que con algunha dificultade no control da afinación, dos rexistros e da flexibilidade	Ten bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade axeitada ao nivel.	Ten moi bo son e un control da afinación, rexistros e flexibilidade excelente.
	Dominio da interpretación do exercicio proposto para lectura a 1ª vista	Falta total de dominio do exercicio	Moita dificultade na interpretación do exercicio incluso a baixa velocidade	Execución do exercicio con erros e falta de fluidez (interrupcións) a velocidade inferior a apropiada	Execución do exercicio con algún erro e/ou algunha interrupción a velocidade próxima á apropiada	Execución do exercicio sen erros nin interrupcións a velocidade próxima á apropiada	Execución do exercicio perfecta e á velocidade apropiada

Observacións:

Cualificación: